

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

Yksin maahan tullut lapsi perhehoidossa – Perhehoito kotouttaa! –hankkeen kokemuksia

Lastensuojelun Perhehoidon päivät 7.11.2018

kehittäjäsosiaalityöntekijät Päivi Partanen ja Heli Reinikainen

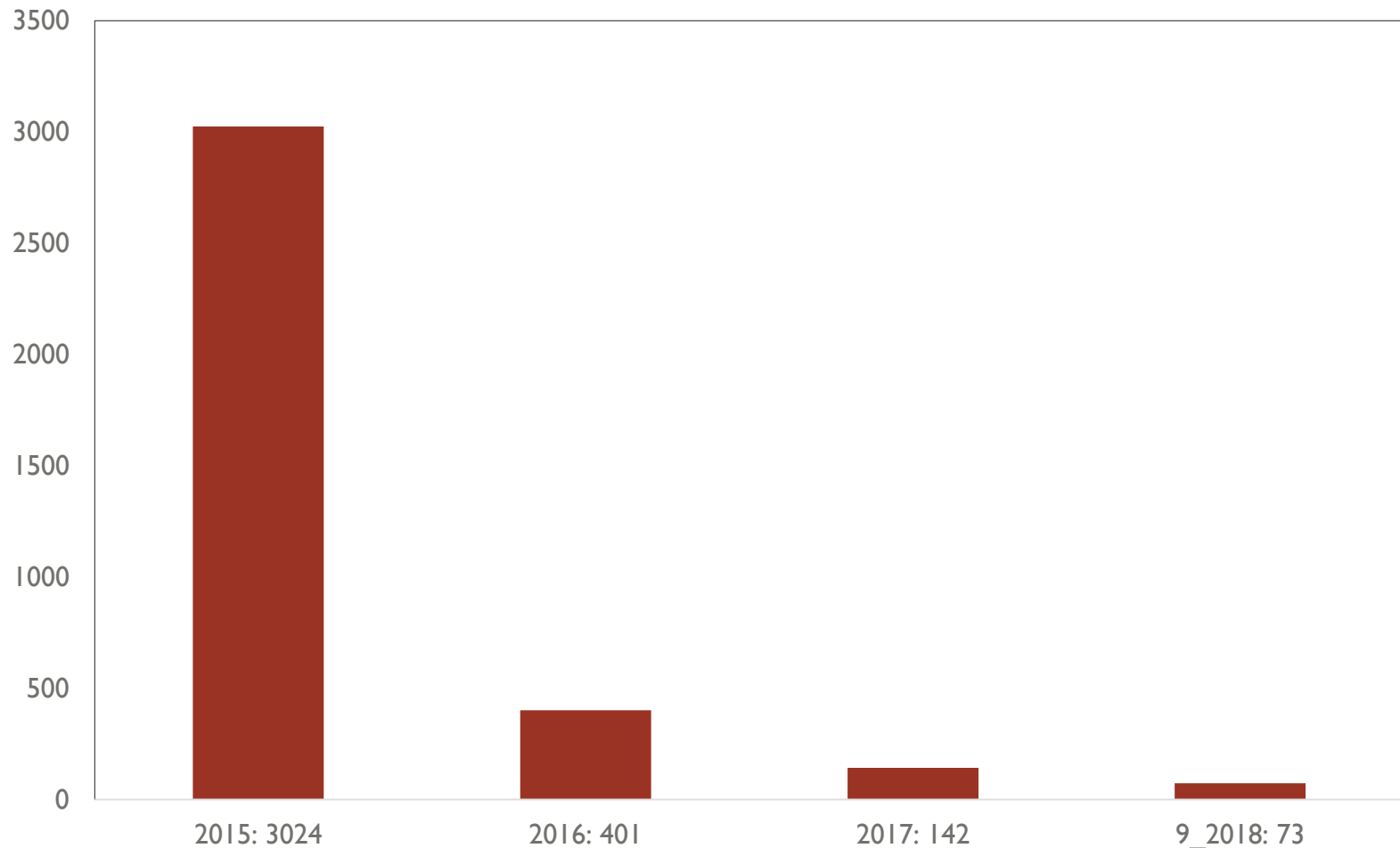
Perhehoito kotouttaa! -hanke

- Hanke EU-rahaston tuella ajalle 1.2.2017-31.5.2019
- Pelastakaa Lasten Länsi- ja Etelä-Suomen aluetoimistoissa
- Pirkanmaan ja Uudenmaan ELY-keskusten alueilla
- Jokaisen perusihmisoikeuksiin kuuluu oikeus elää yhdessä perheensä kanssa
- Kaikissa lasta koskevissa päätöksissä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (LOS 3 artikla)
- Lapsella, joka on vailla perheen turvaa, on oikeus valtion antamaan erityiseen suojeluun ja tukeen (LOS 20 artikla)
- Turvapaikanhakija- ja pakolaislasten erityisen suojelun tarve (LOS 22 artikla)
- Etnisiin vähemmistöihin kuuluvien lasten oikeus omaan kulttuuriin, kieleen ja uskontoon (LOS 30 artikla)
- Alaikäisinä ilman huoltajaa tulleet eivät Suomessa ole lähtökohtaisesti lastensuojelun piirissä, jolloin perhehoito ei ole ollut ensisijainen vaihtoehto alaikäisten asumisjärjestelyissä (LSL vs. Kotoutumislaki)

Suomeen ilman huoltajaa tulleet lapset

(Lähde: Migri)

Suomeen ilman huoltajaa tulleet lapset

- **Aseelliset konfliktit**
- **Kansanmurhat**
- **Muut kaoottiset tilanteet (esim. Somalian klaanisodat, yhteiskunnan ajautuminen anarkiaan)**
- **Ero vanhemmista, perheen hajoaminen, vanhempien kuolema**
- **Vaino, syrjintä**
- **Pakolaisleirien turvattomuus**
- **Lasten kidutus**
- **Köyhyys, hätä ja kärsimys**
- **Koulutusmahdollisuuksien puute**

Oleskeluluvan jälkeen

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010)

- Muutto perheryhmäkotiin
- Tukiasumisyksikköön
- Yksityismajoituksen jatkaminen
- Perhehoitoon (Kotoutumislaki 27 §: Tuetun perhesijoituksen mahdollisuus)

Perhehoidon valmennus, yksin maahan tulleet lapset

Erityisesti valmennuksessa ja valmiuksissa huomioitavaa

- tietoa turvapaikkaprosessista
- yhteistyö edustajan kanssa
- mahdollinen perheenyhdistäminen
- yhteistyö Suomessa asuvien sukulaisten ja ulkomailla asuvien vanhempien kanssa
- kyseiseen kulttuuriin ja maan uskontoon perehtyminen
- sijaissisaruus = perheessä olevien lasten huomioiminen

Yksin maahan tulleiden lasten perhehoidon valmennus

- Ryhmätapaamisten sisällöt:
 - sijaisvanhemmuuteen liittyviä asioita
 - yksin maahan tulleen lapsen turvapaikkaprosessi
 - edustaja-järjestelmä ja viranomaisyhteistyö
 - mahdollinen yhteistyö ja yhteydenpito lapsen läheisten kanssa
 - kotoutuminen ja sen tukeminen
 - kulttuurisia ilmiöitä (kulttuuri- ja uskontosensitiivisyys)
 - erot, menetykset, traumatisoituminen. Niistä selviytyminen, rasismien kohtaaminen
 - oleskeluluvan saaneiden lasten sijoitusprosessi
 - tietoa lastensuojelusta ja perhehoitolaista
- Yhteinen loppukeskustelu, kirjallinen loppuraportti perheen olosuhteista ja valmiuksista

Perhehoito

Kahden eri sijoitusmuodon vertailua

Lastensuojelun perhehoito

Perhehoitolaki (263/2015):

- Ennakkovalmennus
- Toimeksiantosopimus, korvaukset, tuki

Lastensuojelulaki (417/2007):

- Lapsi huostassa – vahvempi puuttuminen
- Asiakassuunnitelma
- Jälkihuolto, velvoittava
- Selkeä sijoitusprosessi vastuineen
- Ensisijainen sijoitusmuoto

Kotouttava perhehoito

Perhehoitolaki (263/2015):

- Ennakkovalmennus
- Toimeksiantosopimus, korvaukset, tuki

Kotoutumislaki (1386/2010):

- Lapsi vapaaehtoisesti sijaisperheessä
- Kotoutumissuunnitelma
- Jälkihuolto mahdollista, kunnan päätettävissä
- Sijoituksen vastuut sovitaan kunnassa erikseen
- Perhehoito ei erityisasemassa. Laitoshoidon ensisijaisesti tarjolla kaikenikäisille

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014):

- perhehoidon päätös voidaan tehdä asumispalveluna 21 §:n mukaan.

Perhehoito

Kahden eri sijoitusmuodon vertailua

Lastensuojelun perhehoito

Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983)

Yhteistyö

- Biologiset vanhemmat – tapaamiset ja muu yhteydenpito
- Lapsen huostaan ottaneen kunnan perhehoidon sosiaalityöntekijät
- Muut lapsen elämässä olevat tahot (päivähoito, koulu, harrastukset, terveydenhuolto)

Perheen jälleen yhdistäminen (Lastensuojelulaki)

- Lastensuojelun tavoitteena on mahdollistaa lapsen paluu vanhemmilleen

Kotouttava perhehoito

Yhteistyö

- Biologiset vanhemmat –yhteys some/puhelin
- Edustaja
- Sijaisperheen kotikunnan sosiaalityöntekijät (perhehoito ja maahanmuuttopalvelut)
- Muut lapsen elämässä olevat tahot (koulu, harrastukset, terveydenhuolto, kulttuuri- ja uskonnollisen yhteisön edustajat)

Perheenyhdistäminen (Ulkomaalaislaki)

- Perhesiteen perusteella myönnetty oleskelulupa
- Lapsen vanhempien saaminen Suomeen harvinaista

KIITOS!

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

**TURVAPAikka-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella